

Předmluva

Rok a půl jsem bez úspěchu hledal příležitost k vydání této knížky. Nahodilých příčin opakovaného neúspěchu bylo více. Jedna z nich se mi zdá být důležitá nejen pro osud našeho textu, nýbrž pro celou společnost.

Jako lidé inklinující k liberální představě společnosti založené na principu občanských práv jsme se pokoušeli nabídnout širší (nejen odborné) veřejnosti takový model organizace, který by lépe než navyklé organizační uspořádání našeho státu, úřadů, škol, nemocnic a podniků otevíral prostor pro samostatné uplatnění aktivních a hledajících lidí, schopných zformulovat vlastní záměr. Chtěli jsme do tohoto alternativního modelu vtělit představu, kterou jsme tehdy sami nedokázali stručně a výstižně zformulovat a kterou němečtí liberálové shrnuli do hesla „od poddanství k občanství“. Buď jsme tuto představu nedokázali díky své stylistické neobratnosti textem vyjádřit, nebo se naše signály liberálně chápaného občanství míjely s představami naší veřejnosti, zastupované v tomto případě odbyt hledajícími nakladateli. Pokud byl příčinou našeho neúspěchu příliš malý stupeň rezonance mezi naším cítěním pro liberálně pojatou občanskou společnost a smýšlením českého čtenáře, je třeba to podle mého názoru považovat za sice dílčí, nicméně však pozoruhodný poznatek o orientaci celé společnosti.

Naděje na publikaci naší knížky nyní stoupá. Pokud se jí podaří vydat a dostane se do rukou čtenáře, bude nám stejným potěšením souhlasná i kritická ozva publika. Budou-li mít čtenáři potřebu jakkoliv na náš text reagovat, budeme to chápat jako signál přítomnosti aktivního a samostatného hledání v naší obci, která se stále potýká s nejistotou změny.

říjen 1992

Libor Musil

